

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO XXXVIII (32)

Štev. (No.) 29

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

26. julija 1979

KRŠČANSTVO IN KULTURA

Na letošnje binkošti, 3. junija, se je v Gnieznu po popoldanski maši novega poljskega kardinala Wladislava Rubina, ki jo je imel na isti esplanadi pred katedralo kot jutraj Janez Pavel II., zbrala velika množica mladine pred nadškofjsko palačo, kjer je stanoval papež. Janez Pavel II. je navdušeni mladini spregovoril z balkona sledeče besede:

BOGURODZICA, PRVA PRIČA POLJSKEGA SLOVSTVA

Dragi moji!

1 - Najstarejši spomenik poljskega slovstva je Bogurodzica (Bogorodica, Mati božja). Izročilo pravi, da izvira od samega sv. Vojteha. Slovstvena zgodovina postavlja v 15. stoletje prva zapisa na besedila te pesnitve-poslanice. Pravim, pesnitve-poslanice, kajti Bogurodzica ni le pesem, ampak tudi veroizpoved, poljski obrazec verskih resnic, krščanski nauk in celo dokument krščanske vzgoje. Vsebuje glavne verske resnice in temeljna moralna načela. Nima le zgodovinske važnosti. Je življenjska priča. Jakub-Wujek jo je imenoval „poljski katekizem“.

Kadar jo pojemo, nam vedno seže globoko v srce, nas dvigne, ker se spominimo, da so jo vedno peli v odločilnih in slovesnih trenutkih naše zgodovine. In jo čitamo globoko ganjeni. Kajti težko bi bilo brati drugače te starodavne verzice, če pomislimo, da so se ob njih vzgajali rodovi naših dedov. Pesnitev Bogurodzice ni le dragocena priča, pretekle kulture. Je veliko več. Ona je dala poljski kulturi njeno osnovno in prvotno ogrodje.

ČLOVEKOVA USTVARJALNOST

2 - Kultura je izraz človeka, je potrditev človečnosti. Človek jo oblikuje in z njo oblikuje samega sebe. Oblikuje samega sebe z notranjim naporom duha, misli, volje in srca. Poleg tega pa ustvarja kulturo skupaj z drugimi. Kultura je izraz stika in vezi, plod misli večih glav in tako postane bistvena dobrina človeških občestev.

Kultura je zlasti skupna dobrina narodov. Poljska kultura je dobrina, na katero se naslanja duhovno življenje Poljakov. Nas opredeljuje kot narod. V toku zgodovine je bolj odločilna kot materialna sila. Več premore kot državne meje. Znano je, da je poljski narod prelast kruto preizkušnjo izgube lastne neodvisnosti skozi sto let. In sredi te preizkušnje je ostal vedno isti. Ostal je duhovno neodvisen, ker je imel lastno kulturo. Še več, v dobi delitve Poljske jo je obogatil in poglobil, kajti le z ustvarjanjem je mogoče ohranjati kulturo.

HUMANIZEM

3 - Poljska kultura ima že od vsega začetka izrazit krščanski značaj. Krst, ki so ga prejeli skozi vse tisočletje rodovi naših sorojakov, jih ni le uvažal v skrivnost Kristusove smrti in vstajenja, ni delal iz njih, s pomočjo milosti, božje sinove, temveč je tudi močno odmeval v razvoju poljske misli, v umetniškem ustvarjanju: pesništvu, glasbi, drami, slikarstvu in kiparstvu.

In tako je ostalo vse do danes. Krščanski navdih je še danes prvi vir ustvarjalnih sil poljskih umetnikov. Poljska kultura je kot dolga struja inspiracij, ki vreje iz evangelija. To daje, poleg drugega, tej kulturi globoko humanistično oznako. To je tako pogloblja in dela tako pristno človečansko; kot je pisal Adam Mickiewicz v knjigah o poljskem romarstvu: „Civilizacija, ki hoče biti vredna človeka, mora biti krščanska.“

V delih poljske kulture, odseva duša poljskega naroda, v njih živi poljska kultura, ki je nepretrgana šola trdnega in zvestega domoljubja. In zato ta kultura zna postaviti zahteve in vzdrževati ideale, brez katerih je človeku težko verovati v lastno dostojanstvo in vzgajati samega sebe.

ZVESTOBA KULTURNI DEDIŠČINI LASTNEGA NARODA

4 - Govori vam te besede mož, ki veliko dolguje poljski kulturi; njeni literaturi, njeni glasbi, njeni upodabljalni umetnosti, njenemu gledališču; ki veliko dolguje poljski zgodovini, poljskim krščanskim izročilom, poljskim šolam, poljskim univerzam; ki ni le skupna dobrina vseh Poljakov, ampak je tudi sestavni del evropske in univerzalne kulture.

In vam kliče:

Ostanite zvesti tej dediščini! Poskrbite, da bo na njej temeljilo oblikovanje vaših osebnosti! Naj postane predmet vašega plemenitega ponosa! Ohranite in pomnožite to dedno last, predajte jo bodočim rodovom!

Pridi, pridi Sveti Duh,
iz nebes na nas razlij
svoje luči svetli sij!
Pridi, Oče revežem,
ki deliš darove vsem,
pridi srcem svetla luč!

(Binkoštna pesem slednica)*

Luč mladih poljskih src, pridi! Okrepi v njih tisto ljubezen, iz katere je privrela prva poljska pesnitev Bogurodzice, poslanica vere in spoštovanja človeka v naši deželi!“

* Pesem k božji Materi „Bogurodzica“ je najstarejša poljska duhovna pesem, podobno kot češka Hospodine, pomlujny, ali naša gosposvetska ustoličenska pesem: Čast in hvala Bogu vsemogočnemu. Vse te so zložene v smislu starih „kerlejšev“ (kyrieeljonov). Obstaja nedokazana domneva, da jo je zložil praški škof sv. Vojteh (Adalbert), ki je bil prvi škof v poljskem Gnieznu. Domnevajo, da je nastala koncem XIII. stol. in je molitev h Kristusu, da naj po priprošnji Boguroditeljice in sv. Janca Krstnika da vernikom „na svetu pobožno življenje, po smrti pa rajsko uživanje.“ Pesem je kmalu ponarodela in se ni pela samo pri cerkvenih slavnostih, temveč tudi na bojnem polju, npr. v slavni bitki pri Grundwaldu l. 1410, kjer so Poljaki premagali dokončno nemške osvajalce (kar je opisal Sienkiewicz v romanu „Križarji“).

ALI TITO ALI CASTRO

BORBA ZA VPLIVNO PREMOČ V SREDNJI IN JUŽNI AMERIKI

Družba „neuvrščenih“ držav, ki jo imenujejo tudi „tretji svet“, je izredno pestra že od svoje ustanovitve. Članice te družbe so namreč zelo bogate, pa tudi zelo revne. Družbene sisteme imajo najrazličnejše: od takih, ki so več ali manj podobni kapitalističnim sistemom, do komunističnih socialističnih, diktatorskih, in takih, ki še v tem stoletju vzdržujejo suženjstvo.

Držati skupaj tako družbo je težka naloga. Priznati moramo, da je Titu uspelo predstavljati se svetu kot nekak voditelj teh „neuvrščenih“ in predvsem mu je uspelo izrabiti vodstvo „gibanja“ v korist svoje politike, in to prav do skrajnosti. Vsake pesmi je enkrat konec. Tako se bliža koncu tudi Titovo izigravanje „neuvrščenih“, med katerimi so poleg ostalih razlik tudi take države, ki so jasno opredeljene bodisi na vzhod, to je, so uglasene na moskovsko politiko, in tudi take, četudi bolj sramežljivo, ki so uglasene na zahodno politiko, čeprav nekatere le iz koristolovstva.

Pri vsem tem je bilo doslej za vsakega, ki je malo bolj natančno pogledal v to družbo, jasno, da je sicer prikrit, a vendarle jasen namen, posamezne države tretjega sveta, ki postanejo za to zrele, pripeljati v socialistični svet, kar pomeni pravilno v komunizem.

Septembra bo letos v Havani na Kubi vrhunski sestanek „neuvrščenih“, na katerega namerava iti tudi Tito kot šef te tako raznolike družbe. Že dalj časa pa ni nobena tajnost, da je eno važnih nesoglasij med Titom in Sovjetsko zvezo ravno stališče do gibanja „neuvrščenih“ držav. Splošno je namreč znano, da želi Moskva postaviti Kubanca Fidel Castra za bodočega voditelja gibanja „neuvrščenih“, da bi tako nadomestil postaranegega Tita, ki vztraja pri ideji, naj se „neuvrščene“ države ne priključijo nobenemu od obeh velikih političnih in vojaških blokov. Če Castro prevzame vodstvo, bo kot podaljšana roka politike Sovjetske zveze skušal vsaj glavni del držav tega gibanja usmeriti predvsem proti ZDA in zahodnemu svetu sploh. Castro namreč že danes propagira moskovsko razlago gibanja „neopredeljenih“, ki naj bi bilo orožje v borbi proti imperializmu, pod čemer je mišljen boj proti zahodnemu svetu, predvsem proti ZDA. Tito naj bi zastopal stališče, naj se tretji svet ne bojuje le proti zahodnemu imperializmu, ampak tudi proti hegemoniji Vzhoda, to je proti sovjetskim poskusom, da pride gibanje neuvrščenih do popolne ideološke, ekonomske in vojaške podločnosti Moskvi. Dejansko naj bi gibanje postalo le naravni zavneznik sovjetskega bloka.

NESOGLASJA V GIBANJU „NEUVRŠČENIH“

Tito je tri dni potem, ko je v Beogradu praznoval svoj 87. rojstni dan, prispel v Alžir, kjer je bil večji del njegovega obiska posvečen problemom gibanja „neuvrščenih“. Tako v Alžiru kot pozneje v Libiji je skušal pridobiti obe vladi za svojo interpretacijo neuvrščenih in je spodnašal Castra, kolikor je le mogel, da ne bi uspelo Sovjetom spraviti ga na njegovo mesto.

6. junija je bilo predhodno zborovanje zunanjih ministrov nad 60-ih „neuvrščenih“ držav v Colombo, Sri Lanka (bivši Cejlon) z namenom, da pripravijo dnevni red za 6. vrhunsko zasedanje „neuvrščenih“, ki bo v septembru v Havani. Že prvi dan je prišlo do močnih nesoglasij. Najprej se niso mogli zediniti o tem, kdo naj bi v Havani zastopal Kambodžo, ali odstavljeni režim Pol Pot-a ali pa novo vzpostavljena vlada Heng Samrina, ki ga podpira Vietnam. Jugoslovani so nadaljevali s svojo protikubansko gonjo, da bi preprečili Fidel Castru prevzeti vodstvo gibanja. Še drugi konflikti so se pojavili na tem zborovanju: Irak in Sirija, s katerima sta soglašala tudi Alžir in Libija, hočeta, da se izključi iz gibanja Egipt, ker je podpisal dogovor z Izraelom. Somalija, ki je bila med ustanoviteljicami gibanja, zahteva, da izključi Kubo zaradi njene vojaške intervencije v Afriki. Poleg navedenih, je prišlo še do drugih večjih ali manjših nesoglasij.

Po zborovanju v Colombo je član prezidija centralnega komiteja jugoslovanske KP Aleksander Grlčkov uračeno izjavil: „Pravi razlog, da z zaskrbljenostjo gledamo na bodočnost neuvrščenih držav, je dejstvo tujega vmešavanja, kar je znak resne nevarnosti.“

Samo dva meseca še ločita tretji svet od vrhunske konference v Havani. Vabila je razposlal Castro, kar je že samo po sebi mnogim državam neprijetno. Prav posebej neprijetno je tistim državam tretjega sveta, ki so usmerjene protisovjetsko. Razumljivo je, da jim je neprijetno, da bi pod pokroviteljstvom Castra sedeli skupaj s šefi komunističnih držav in zastopniki mednarodnega terorizma, kot je OLP (Palestina), ki bo gotovo zastopana na tej konferenci.

Tudi v argentinski javnosti se pojavlja močan odpor proti udeležbi predstavnikov države, ko gre na eni strani za utrjevanje komunizma, kot pravilno ugotavljajo, na drugi strani pa naj bi se z udeležbo argentinskih predstavnikov dopustilo, „da se položaj Argentine veže z nekaterimi najbolj za-

Con los brazos abiertos

Es bien conocido el problema de los refugiados vietnamitas, que huyen del terror rojo pero no encuentran país donde ser aceptados. Muchos de ellos, en su búsqueda de la libertad, sólo encontraron el destierro y la muerte. Pero cientos de miles sufren y aún esperan que la humanidad les tienda una mano de amor y comprensión.

La Argentina ha aceptado recibir a mil familias vietnamitas. La posición de nuestro país fue explicada ante las Naciones Unidas por el ministro de Relaciones Exteriores, Washington Pastor. En tanto fueron numerosas las entidades y personas que han recibido con beneplácito la decisión gubernamental y exhortan a dar una cordial bienvenida a los refugiados.

Tal es el caso de monseñor Plaza, arzobispo de La Plata, quien expresó: “Con relación a la trágica odisea que están viviendo fugitivos del comunismo ateo y marxista, huyendo de Vietnam, Laos, Camboya y China, son varios centenares de miles los refugiados que llegan a las costas de distintos países, y allí, aunque formalmente no son rechazados, viven hacinados en verdaderos infiernos de miseria y hambre, enfermedades, pestes y desnutrición.

Frente a ello, la decisión del gobierno argentino de recibir en principio a 300 familias, y ahora, el viaje del canceller, brigadier mayor Carlos Washington Pastor, anunciado para los días 20 y 21 del corriente, para asistir en Ginebra a las reuniones de las Naciones Unidas, oportunidad en que podrá concretarse el ingreso de mayor número de familias de refugiados del Sudeste Asiático, merece el más cristiano y emocionado apoyo de todo el pueblo argentino”.

TRAGEDIJA VIETNAMSKIH BEGUNCEV

260.000 JIH JE POTONIL V MORJE

ZDA, ki so hotele s svojimi silami napraviti red v Vietnamu, so po neuspehih vojaških in političnih poskusih prepustile Vietnam komunizmu in z njim njegove sosede na zahodu. Bila je zopet ena nerodnih potez prve velesile na zemlji, ki ji je veliko škodovala na ugledu in zbudila mnogo dvomov v sposobnost njenih politikov. Grenki pelin neuspeha so morali sami popiti; kar je po njihovem odhodu nastalo v Vietnamu, morajo plačevati Vietnamci, ki so s tolikšnim navdušenjem sprejemali svoje osvoboditelje pred nekaj leti, so pa ob njihovem tužnem odhodu bili veseli, da so odšli.

Vemo, kaj se dogaja, kadar komunizem zavladava. Slovenija je strašen, čeprav v manjši obliki dovolj jasen dokaz za to, kar se tam dogaja na veliko. Južni Vietnam s svojimi 20 milijoni prebivalcev je bil priključen komunističnemu severnemu delu dežele, ki ima tudi blizu 25 milijonov ljudi. Vsi tisti v južnem delu dežele, ki so bili ali svetovnonazorsko ali vojaško organizirani v boju proti komunizmu, so morali pričakovati rdeče maščevanje, ki je res prišlo. Tisoči so padali pod rdečimi strelji, tisoči polnili ječe in taborišča za politično prevzgojo; ogromna množica je skušala zapustiti nesrečno domovino in priti v svobodo, kakorkoli že. Nekateri so prekorčili meje k sosedom, ki so se jih pa, revni in nemočni, otepali. Drugi so se zaupali morju, kjer se jim je ponujalo zadnje, zelo dvomljivo upanje, da bodo dosegli pristanišče kake svobodne države, ki bi jih vzela pod streho. Pa tudi tu so bili razočarani. Ladij, natrpanih z begunci, niso pustili v pristanišča, tako da so ta skladišča skrajne človeške mizerije tavalna po morju in skozi viharje, lačna in bolna in od vseh pzabljena, dokler se ni dogodila tragedija.

Visoki komisariat Združenih narodov je svetu povedal grozno število: 260.000 Vietnamcev, odraslih, starčkov, žena, otrok, bolnikov je potonilo v mor-

ju. In v svobodnem svetu se je tu in tam pojavila kaka fotografija z begunci napolnjene ladje ali kratka novica. Za kaj več ni bilo ne prostora, ne zanimanja...

Isti urad ve povedati, da je nad en milijon ljudi moglo zbežati iz rdečega Vietnama in Kambodže, ki je tudi padla v rdeče roke. Od teh se je 230.000 vrnilo v svojo domovino Kitajske, ravno tolikim so dale streho Združene države Amerike in obljubljajo, da bodo sprejele še 168.000 novih. Francija jih je sprejela doslej 54.000, Avstralija 21.000, Kanada 15.000, Anglija in Hong-Kong po 14.000. Statistika pravi, da čaka še nad 372.000 beguncev po raznih taboriščih, da bi se jih kdo usmili in jim privoščil miru in vsakdanjega kruha.

V Ženevi te dni zborujejo zastopniki svobodnih narodov, kako bi se dal rešiti ta, za človeško družbo tako žalosten problem. Ponujajo uboge begunce kot odlično, malo vredno blago. Lepo gesto je naredila Argentina, ki je pripravljena sprejeti tisoč vietnamskih družin in jim dati v notranjosti dežele zemljo in možnosti, da začno novo življenje v svobodi.

Pozornost je zbudil predlog francoskega zastopnika, naj bi se vsaka država v svobodnem svetu obvezala sprejeti na vsakih 1000 prebivalcev vsaj enega vietnamskega begunca. Predlagal je tudi, naj bi mednarodni svet stopil v stik z Vietnamom, da bi dovolil miren odhod ljudi, ki hočejo oditi, ne da bi morali iskati nevarnih potov v svobodo.

Begunskega vprašanja še ne bo konec. Sedaj beže preko meje svobodoljubni Kambodžani, ker je tudi njihova domovina padla pod rdeči jarem. Kdo bo na vrsti potem? To se bo ponavljalo vse dotlej, dokler bo v svobodi in udobju živeči demokratični svet na take novice odgovarjal: To je pa res hudo. Pri nas, hvala Bogu, smo še na varnem.

J. A.

12 milijard DM trgovskega deficita

Eden vzrokov potrošniške miselnosti v Jugoslaviji je nedvomno tudi negotova bodočnost v raznih pogledih, tudi v gospodarskem. Ni treba biti poseben strokovnjak, da se vidi, kako na trhljih nogah je jugoslovansko gospodarsko stanje in da se vsak trenutek lahko pojavijo take težave, ki bodo močno prizadele široko množico. Zato prevladuje načelo: živimo kar najbolj mogoče dobro danes, jutri ne vemo, kaj bo.

Da je zaskrbljenost res utemeljena, dokazuje npr. ocena zahodnonemških strokovnjakov stanja jugoslovanske trgovske bilance. Ta bo letos izpadla še slabše, kot je bilo pričakovati. V prvih ostalih državami na svetu, ki nimajo z Argentino niti rasnih, niti zgodovinskih, niti kulturnih vezi in tudi ne kakih pomembnih trgovskih odnosov, kot smo brali pred nekaj dnevi v buenosaireskem dnevniku.

m. p.

petih mesecih letošnjega leta je namreč Jugoslavija uvozila za 94 milijard dinarjev, izvozila pa le za 45 milijard. To predstavlja v petih mesecih 49 milijard trgovskega deficita. Na tej osnovi predvidevajo nemški gospodarstveniki, da bo celotni deficit pri uvozu in izvozu 12 milijard DM; pri tem je še upoštevati, da razlika, izkazana v maju, od meseca do meseca raste, zaradi rastočega uvoza in vedno manjšega izvoza.

Komaj polovica navedenega primanjkljaja, 12 milijard DM, bi mogla biti krita z dohodki turizma in nakazili za plačilo zunanjih kreditnih obveznosti, če naj v bodoče sploh še lahko upa na kako kreditno možnost.

Poizkusi beogradske vlade znižati (Nad. na 2. str.)

Po svetu hoditi ni kar tako

Dandanes se daje mladini večji pomen in veljavo kot v preteklih generacijah. Tudi ima danes mladina več ugodnosti in več pravic kot včasih. Več pravic pa nujno pritegne nase več dolžnosti, odgovornosti. Prav tako več družbene dejavnosti na vseh poljih. Tako v domovini kakor zunaj nje; v svetu. Povprečna starost diplomatskih predstavnikov, gospodarskih kulturnih in prosvetnih gostov se je znižala. Športniki pa se že po naravi svojega delovanja novadijo iz mladinskih vrst. A vse te, ne samo diplomate, se smatra danes kot predstavnike, ambasadorje svoje domovine. S svojimi sposobnostmi, z dosežki in ne nazadnje z nastopom, obnašanjem zrcalijo obraz domovine. Na vsem tem prevzemajo mladi ne samo številčno večji delež, tudi vsebinsko jim priteče večja odgovornost. In je tako prav. Čim prej se bo mladina osveščala svojega poslanstva in dolžnosti, tem prej bodo zamlje zablode človeštva.

Nazoren primer mladinskega zrcaljenja domovinske podobe so potniki in — kot običajno — še številnejši njihovi spremljevalci lahko opazovali na letališču Ezeiza v petek 6. t. m. Tedaj se je vračalo domov jugoslovansko košarkarsko moštvo kluba Partizan s svoje žal nezmagovite turneje po Južni Ameriki. Mladi, veliki, postavni fantje. Po tej plati kar reprezentativno odposlanstvo. Ob velikem krogu ročne prtljage, opremljene z grbom Partizana, so stali štirje njegovi člani. Eden večji od drugega. Med dvema teh — eden pravi orjak — je prišlo zaradi česar koli do

nesoglasja, opaznega že zaradi očitno ne posebno prijateljskega vzajemnega ogovarjanja. A posebne pozornosti to še ni zbuvalo. Naenkrat pa se je sprožila kot na jeklen vzmet desnica enega v oprsje drugega, kar mu je le-ta s še večjim zagonom jadrno vrnil. Prvega napadu je sledil drugi, nato tretji. Naslednji je pristal nekoliko višje, v ramah. V tem sta se zavedla ostala dva tovariša, da niso doma, da mednarodna letališka postaja ni športna arena, potniki ne njihova publika in sta začela miriti bojovita nasprotnika. Čedalje rdečje črte so se tema rezale v obraz. Posebno orjaku. Ker mu je roke držal pomirjujoči tovariš, je v onemogli jezi bliskovito zapičil desno koleno nasprotniku v trebuh. Ta mu je vrnil z brco. Medtem je pristopil od nekdaj eden njihovih in ju pomagal miriti. Onesposobljene zdaj roke in noge za napad, sta borca nenadoma trčila z dovršenim atletskim sunkom glavo ob glavo. Pisker bi počil in nogometna žoga bi zabila klasičen gol. Njuni glavi sta ostali na srečo celi. Branivci so morali zdaj čuvati še njune glave in pretepača sta si nekako osvobodila po eno roko. Prvi je drugega butnil pod brado, drugi mu je s svojo medvedjo šapo zagrabil obraz in ga stresel, da so se gledavci čudili, kako da mu ni ostalo vsaj pol ust in nosa v pesti. Po par ponovnih boksarskih poskusih so ju končno tovariši umirili.

Tako. Gledavci so imeli svoj „show“ in obenem lahko v teh ambasadorskih nazorno videli odsev načrtne vzgoje mladine, verne v smislu socialistične stvarnosti.

PO ŠPORTNEM SVETU

NA EVROPSKEM mladinskem atletskem prvenstvu v Lillu v Franciji je nastopilo 13 mladincev iz Slovenije: Šega, Gaber, Juteršek, Guzelj, Jug in Banelj pa Apostolovski ter mladinke Četina, Korajlija, Jugova, Rantova in Majerjeva. Najbolje se je uvrstil Apostolovski iz Ljubljane, ki je zasedel v skoku v višino z 210 cm tretje mesto in postavil jugoslovanski rekord za mlajše mladince.

NA MEDNARODNEM ALETSKEM tekmovanju v finski mestu Saarijaevi je Celjan Kopitar 24. junija zmagal na 400 m z ovirami v času 51,4, v teku žensk na 800 m pa je bila Mariborčanka Ferrarjeva druga s časom 2:08,3, prva je bila Wright iz Nove Zelandije s časom 2:05,9.

V FINALNI TEKMI za evropsko košarkarsko prvenstvo v Turinu je ekipa Sovjetske zveze brez težav premagala Izrael z 98:76 in tako dobila svoj dvajseti evropski naslov.

NOGOMETNO PRVENSTVO prve jugoslovanske lige, v kateri nastopa ljubljanska Olimpija poleg drugih 17 ekip, se je začelo že 15. julija. Tekmovanje so zgodaj začeli, ker ga bodo prekinili sredi septembra zaradi Sredozemskih iger, ki bodo v Splitu.

SMUČARSKI KLUB DEVIN je na italijanskem tekmovanju v skirokah v Canegratiu v II. ligi severne Italije dosegel izreden uspeh. Ekipno je klub zasedel prvo mesto; prva mesta so zasedli Robert Sardoč, Aleksander Sošić, Katja Škrk, Ivan Legiša; drugo mesto Spangher, Jori in Antonič; Ga-

brovčeva in Špoger sta osvojila tretje mesto.

LETOSNJI PLOVALNI POKAL Slovenije so osvojili plavalci kranjskega Triglava, ki je lanskega prvaka Ljubljano potisnil na drugo mesto. Za temni so se s precejšnjo zaostankom točk uvrstili Rudar iz Trbovelj, Ilirija, Velenje, Branik iz Maribora, Neptun iz Krškega, Toplice in Olimpija.

Rekordna letina splahnula

Ob lanske žetvi v Sovjetski zvezi so z vseh strani napovedovali rekordno žitno letino. Amerikanci so preko satelitov izračunali veliko žetev. Govora je bilo o 250 milijonih ton in ob žetvi so sovjetski „vodilni“ tudi potrdili novice o rekordni letini. Slišati je bilo tudi glasove, da se mnogo zrnja zgubi pri spravilu, oziroma pri nespravilu, ker ga pravočasno ne spravijo s polj. Mnogo je tudi izgube pri skladiščenju. Saj obstaja celo predpis, da tovarnjaki z žitom ne smejo voziti s hitrostjo nad 40 km, da se zaradi slabih cest ne bi preveč žita zgubilo.

Maja pa je svet zvedel, da je sovjetska rekordna žitna letina iz 250 milijonov ton padla na borih 180 milijonov ton. Sovjetska zveza se je po-

...naroda zarje se rode le v noči, njegova rast in moč so žrtvujoči...

Alojz Gradnik

Velike misli prihajajo v veliki tišini.

Star pregovor

OBVESTILA

SOBOTA, 21. julija:

Ob Slogini petindvajsetletnici izreden sestanek z velikim žrebanjem na Slovenski Pristavi ob 20. uri.

NEDELJA, 22. julija:

Na Pristavi družinsko kosilo s kolinami ob 13. uri.

SOBOTA, 28. julija:

V Slovenski hiši ob 16 predavanje dr. M. Komarja v priredbi SKAS-a.

NEDELJA, 29. julija:

V Slovenski vasi obletnica blagoslovitve Hladnikovega doma.

SREDA, 1. avgusta:

Sestanek Zveze slovenskih mater in žena ob 17 v Slovenski hiši. Predaval bo Tone Mizerit o gospodarskem, političnem in socialnem položaju v Argentini.

SOBOTA, 4. avgusta:

Redni pouk Slov. srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri.

Predavanje za starše dijakov Srednješolskega tečaja ob 17.30 v Slovenski hiši.

NEDELJA, 5. avgusta:

Mladinska sv. maša in zvezni sestanek SDO in SFZ s predavanjem g. Zorka Simčiča v Slovenski hiši ob 9.30.

Vseslovenski dan otroka na Pristavi. Karte za mecensko kosilo po \$ 8.000.— so že v predprodaji po vseh slovenskih Domovih. Na razpolago bo tudi dobro cenejšo kosilo.

NEDELJA, 12. avgusta:

V Našem domu v San Justu otroška igra „Praprotno seme“ v režiji Frida Beznika.

V San Martinu žegnanje ob 30-letnici začetka slovenske maše.

SOBOTA, 18. avgusta:

Mladinski pevsko-glasbeni festival Slovenski hiši ob 20. uri.

NEDELJA, 19. avgusta:

Slovensko romanje v Lourdes.

SOBOTA, 1. septembra:

Dan slovenske matere in žene v Slovenski hiši. Odprtje razstave slik g. Terezije Voršič; sv. maša, program in večerja.

javila na svetovnih tržiščih, ne kot prodajalec, ampak kupec. Precej so nakupili žita v ZDA. Pa ne sodijo o zmanjšanju rekordne letine samo po nakupih, ampak tudi po najemanju ladij za nujen prevoz v sovjetska pristanišča. V začetku maja so najeli pet ladij z nosilnostjo nad 200.000 ton, med temi sta bili dve z nosilnostjo nad 61.000 ton napoteni v argentinska pristanišča.

Prof. dr. JUAN JESUS BLASNIK

špecialist za ortopedijo in travmatologijo

Marcelo T. de Alvear 1241, prtljiče Capital Federal
Tel. 393-3536

Ordinira v torek, četrtek in soboto od 17. do 20. Zahtevati določitev ure na privatni telefon 666-4366.

JAVNI NOTAR FRANCISCO RAUL CASCANTE

Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires
Prtljiče, pisarna 2
Tel. 35-8827

DRUŠTVENI OGASNIK

Seja Upravnega sveta Zedinjene Slovenije bo v petek 20. t. m. ob 20 v društvenih prostorih.

Seja Medorganizacijskega sveta ZS bo v petek 27. t. m. ob 20 v društvenih prostorih društva Zed. Slov.

Učiteljska seja bo 23. julija ob 20 v Slovenski hiši. Vsi, ki učijo v slovenskih šolah vabljene.

KOLINE NA PRISTAVI

Za na dom bodo na voljo

21. JULIJA

od 18. ure dalje.

Družinsko kosilo s kolinami

V NEDELJO, 22. JULIJA ob 13. uri

V SOBOTO, 21. JULIJA

bo udeležencem Sloginega sestanka na razpolago večerja po zmer-nih cenah.

ZANIMIVO PREDAVANJE za starše dijakov srednješolskega tečaja bo v soboto 4. avgusta ob 17.30 v mali dvorani Slovenske hiše.

Odbor

V Slovenski vasi

28. OBLETNICA BLAGOSLOVITVE HLADNIKOVEGA DOMA

V NEDELJO, 29. JULIJA

Ob 9.30 Msgr. Anton Orehar daruje mašo za žive in umrle člane vaške skupnosti
Ob 12.30 Kosilo — na voljo: domače koline
Ob 16.00 Kulturni spored
Ob 18.00 Družabni del

sodeluje: SLOVENSKI INSTRUMENTALNI ANSAMBEL

Vabi društvo Slovenska vas

„Kar ste storili kateremu izmed teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili.“

Na slovenski Pristavi v Castelarju VSESLOVENSKI DAN OTROKA

V NEDELJO, 5. AVGUSTA 1979

DOPOLDNE: Ob 11.30 sv. maša

Mašuje msgr. Anton Orehar

Ob 13.00 Kosilo

POPOLDNE: Ob 15.00 V „Veslem mestecu“

otroške igre, rajanje, petje, kurjenje kresa. — Vodi g. prof. Tine Vivot

Maša in kosilo ob vsakem vremenu. V primeru slabega vremena bo popoldanski program izveden 12. avgusta 1979.

Vabita Zedinjena Slovenija Društvo Slovenska Pristava

6586574

so številke, ki jih je treba zavrteti na telefonu ter izraziti željo, da vas obiščemo z vsemi zaželenimi podatki in pojasnili.

20. URA
21. JULIJ

NA
PRISTAVI

25. LETNICA SLOGE

sestanek

poročila

ŽREBANJE **ZLATNIKOV**
IN **SREBRNIKOV**

Naš Dom San Justo

OB GOSTOVANJU SANJUŠKE MLADINE V MENDOZI 6., 7., 8. IN 9. JULIJA, SE ODBOR NAŠEGA DOMA JAVNO ZAHVALJUJE SLOVENSKI MENDOŠKI SKUPNOSTI ZA TAKO LEP SPREJEM, ORGANIZIRANE IZLETE IN VSAKDANJO NAKLONJENOST.

POSEBNA ZAHVALA VSEM DRUŽINAM, KI SO SPREJELE V SVOJ KROG NAŠE MLADE PEVCE TER JIM IZKAZALE VSO SVOJO DOMAČNOST.

Mendoški rojaki — prisrčna vam hvala!

Avtomobili in motorni čolni — velika izbira doma-
čih in tujih znamk. — Jahte, jadrnice in trailerji.

LOMAS DE ZAMORA

Av. Hipólito Yrigoyen 8820
T. E. 243-0270/1433

AUTONAUTICA

Kredit na 12 mesecev, brez obresti. Smo zastopniki — JOHNSON IN TARRAB.

EZEIZA

Ruta 205
(nasproti postaje Ezeiza)

Novice iz Slovenije

NOVA GORICA — Salomonska rešitev: V novogoriški občini, ki je bila po vojni še izrazito kmetijska, je samo še šest pravih kmetov, starih manj kot 30 let. Kljub temu so imeli oblastniki posvet, kako izenačiti družbeno-ekonomski položaj kmeta z delavcem. Eden udeležencev posveta je predlagal, naj se preostali kmetje zaposlijo v tovarni, pa ne bo več problemov. Delavec pa že tako manjka, saj se v novogoriški industriji letno zaposli po 700 prišlekov z juga.

ČRNOMELJ — Na 16. folklorno prireditve v Črnomlju — na Kresovanje in Jurjevanje — je 24. junija prišlo nad osem tisoč obiskovalcev, predstavilo pa se je mnogo belokranjskih folklornih skupin iz Črnomlja, Metlike, Semiča, Podgrada, Starega trga, Samobora, Vnice in Dragatusa.

LJUBLJANA — Ljubljanski baletni bienale je odprl ansambel ljubljanske Opere. Za to priliko je ponovil premiero „Vrag na vasi“ Frana Lhotke, ki jo je že lani marca naštudiral v koreografiji Pije in Pina Mlakar. Vojko Vidmar je bil v vlogi vraga po pisanju kritikov nenadkriljiv, pa tudi drugi solisti, ki jih je v tem baletu mnogo, so izredno dobro odplesali svoje vloge.

NOVA GORICA — Novogoriška občinska skupnost za ceste ima velike težave, ker ima na razpolago manj denarja, kot je računala. Mnoga podjetja kljub govoru ne odvajajo denarja v sklad za ceste. Občani so pred časom vpisali 54 milijonov dinarjev posojila za ceste, kar je bilo skoro polovico več kot je bilo določeno. Vendar sedaj od te vsote manjka dobrih 7 milijonov. Tisti, ki so zamenjali službe, so „pozabili“ povedati, naj jim od plače namenijo del za vplačilo posojila. Zgle, da, da pozabljivcev ni ravno malo.

KOPER — Dosti je govora o razmeroma visokem povprečnem dohodu slovenskih družin. Toda le ni vse tako rožnato. Ostaja precej primerov, ko so plače globoko pod povprečjem. V Kopru je lani dobivalo subvencije za stanarino 24 družin — in stanarine so bile družbeno zamrznjene. Letos, ko „prehajajo“ na „ekonomske“ stanarine, bo število upravičencev do subvencij stanarin preseglo 500.

ČRNI VRH NAD IDRİJO — Podjetje Lipa iz Ajdovščine gradi v tem kraju obrat, ki bo zaposlil kakih 70 oseb. Kljub temu ne bodo dobili dela vsi, ki sedaj hodijo v tovarne v Idrijo ali Ajdovščino. Imajo tudi drugače precej problemov. Načrti za razvoj turizma so splahneli, zasebniki so prenehali z oddajanjem sob — je premalo gostov. Pač pa imajo „celodnevno šolo“, kljub temu, da nimajo primernih prostorov, niti telovadnice.

IDRIJA — Skupščina idrijske občine je sprejela nov statut. Odklonila je predlog o spremembi grba in občinske zastave, ki naj bi bila „sodobnejša“. Komisija je menila, da sta se grb in zastava izoblikovali v času zgodovine in ju zato ne kaže spreminjati.

Hujše kot potres

ODMEVI ČRNOGORSKEGA TRESENJA

Potem ko se je po drugi svetovni vojni razdejano evropsko gospodarstvo saniralo, je blagostanje razgibalo široko zajete ljudske množice v letovanju in potovanja križem-krašem po svetu. Pojavljati so se začeli novi letoviški kraji, že prej sloveči pa so utrdili sloves s pomnoženim dotokom turistov. Tako je npr. Dalmacija v poletni sezoni prenatrpana domačih in tujih gostov. Ceste so zatlačene s počasi previrajočimi se vozili. Hoteli in gostišča prenapolnjeni.

Ni tako letos ob črnogorskem Jadranu. Dubrovnik, Budva, Herceg Novi, Ulcinj, Cavtat, Bečići, Cilići in drugi: tod je vse skoro kot izumrlo. Z letošnjim velikonočnim potresom v teh krajih je ostal usodno pretresen tudi ves turistični promet in z njim vred 70% prebivavcev (okr. 500.000) ki so posredno ali neposredno živeli od turizma. Tako hotelirji, trgovci predvsem s spominskim blagom, natakarkji, sobarice, vratarji, taksisti in še mnogo drugih. Ostali so ponajveč brez zaslužka.

Lani je v teh krajih letovalo 350.000 tujcev in 820.000 Jugoslovancev s skup-

LJUBLJANA — V Sloveniji mnogo govore o potrebi varstva okolja. Za to imajo kar 153 zveznih in republiških predpisov in nad 1000 občinskih. Toda ob tem gozdu predpisov ni mogoče uspešno delati za „dober zrak“ — zakoni in predpisi so nepregledni, nedograjeni, mnogi pa — zastareli. Zato so 25. junija sklenili izdelati predlog za izdajo zakona „o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu zraka.“

LJUBLJANA — Slovenija krije le 44 odstotkov potreb po energiji z lastnimi sredstvi (vsa Jugoslavija pa 60%), po predvidevanjih bi leta 1990 Slovenija kriila samo še 37 odstotkov. Strokovnjaki že bijejo plat zvona in govore o nujnosti varčevanja pri porabi energije.

RAVNE NA KOROŠKEM — Nad 1500 poslušalcev je prišlo poslušat koncert oktetov lesne industrije. Nastopili so oktet Jelovice iz Škofje Loke, Marlesa iz Maribora, Hoje iz Podčetrja, kombinata lesne industrije iz Logatca, Javorja iz Pivke in tovarne rezalnega orodja s Prevalj. Kot gosta sta nastopila Slovenski oktet in nonet Rog iz Kočevja.

LJUBLJANA — V ljubljanski Mali galeriji je konec junija razstavljal mladi obetavni slikar Tomaž Gorjup; v Mariboru v razstavnem salonu Rotovž so 27. junija odprli retrospektivno razstavo akademskega slikarja Hermana Pečariča.

BREŽICE — Brežiški Posavski muzej je odprl nove galerijske prostore, v katerih bo poslej stalna zbirka slovenskega baročnega slikarstva in kiparstva. Tam so tudi odprli retrospektivno razstavo ustanovitelja muzeja slikarja Frana Stiplovskega.

MAREZICE — V tem kraju pri Koprju, sredi slovenske Istre, so pripravili razstavo znanih vin refoška in malvazije. Na razstavo je poslalo svoj pridelek 66 zasebnih vinogradnikov. Po pet najboljših vin vsake vrste lanskega pridelka je prejelo posebne plakete.

LJUBLJANA — Na letošnjem XX. mednarodnem festivalu jazza v Kržankah je nastopilo trinajst skupin, po tri na večer, zadnji dan pa so koncertirali štirje ansambli. Prireditve je odprl „Oddelek 8“ iz Gradca, ki ga vodi mladi Slavko Aysenik, za sklep je nastopila skupina, ki že leta nastopa v inozemstvu, vodita jo znana glasbenika Duško Gobjkovič in Lala Kavčev.

LJUBLJANA — V počastitev 60. letnice obstoja tovarne dekorativnih tkanin „Dekorativna“ so delavke te tovarne na ročnih statvah izdelale 18 tapiserij slovenskih umetnikov, ki so jih potem razstavili na posebni razstavi. Dela Zvesta Appolonija, Janeza Bernika, Janeza Boljke, Bogdana Borčiča, Jožeta Ciuhe, Rika Debenjaka, Hermana Gvardjančiča, Oskarja Kogojca, Silvestra Komela, Vladimirja Makuca, Kiarja Meška, Franca Novince, Marjana Pogačnika, Franceta Smerduja, Jožeta Špacala, Rudija Španzla in Matjaža Vičpotnika so stekali na statvah v 1000 urah.

no 10 milijoni prenočišč. Od tega dobra tretjina plačana z devizami. Med Herceg Novim in Ulcinjem ne pričakujejo za letos nikakršnega turizma. Domačini se celo bolj boje ponovnih potresnih sunkov kot inozemci. Po vsem potresnem ozemlju je še zmeraj obljubljenih vse polno šotorov. Celu v nepoškodovane hiše se lastniki še ne upajo nazaj. Na lastni koži skušen strah ostane dolgo v kosih.

Tudi tujci bodo letos blesteli s svojo odsotnostjo. Največja tujakoprometna agencija za te kraje Montenegro Tourist je do potresa lahko nudila 15.000 hotelskih potal in je lani dosegla 60 milijonov dolarjev prometa. Za letos razpolaga lahko samo s 6.000 posteljami, a niti ta zmogljivost ne bo izkoriščena. Velik odstotek letoviščarjev so bili Nemci. Letos je 12 najpomembnejših zahodno nemških potovalnih agencij lahko pridobilo za junij samo 100 prijavljenцев za črnogorsko obmorje. Nameščajo jih po krajih, kjer v bližnjem okolju ni opaznih potresnih posledic, kajti kot je izjavil Heinz Bischoff, predstavnik enega omenjenih

BUENOS AIRES

Četrto mladinsko srečanje

V nedeljo 1. julija je bila v cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši mesečna zvezna mladinska maša. Med pridigo je msgr. Orehar govoril mladini o ciljih naših organizacij, o načinih sodelovanja in o nujni potrebi organizacijskega življenja za mladino.

Po sv. daritvi je izredno lepo sodelovala lanuška mladina, ki zasluži vso pohvalo. Razveseljivo in prav bi bilo, če bi si tako zavedno in z veseljem izpolneno nalogo vzeli za zgled ostali odseki.

Po končani sv. maši smo mladi imeli običajni zajtrk in izkoristili priložnost za prijateljske razgovore, ki so se nadaljevali v dvorani do pričetka predavanja.

Pavel Pleško, predsednik SFZ, je pozdravil duhovnega vodja mladinskih organizacij dr. Alojzija Starca, predavatelja Tineta Debeljaka ml. in vso navzočo mladino, ki jo je nato povabil k začetni molitvi.

Predavatelj je v lepem in zanimivem poročilu o življenju Slovencev po svetu prikazal nujnost poznanja življenja in delovanja naših izseljenih rojakov. Polagal je važnost na duhovno povezavo, ki naj bi jo dosegli z medsebojnim poznavanjem izseljencev, in na tako nastalo politično enoto in moč. Omenil je tudi obilne vire za vso to informacijo: knjige, časopise, radio, itd.

Predavanje je obsegalo vse izseljenke skupnosti po svetu, in sicer: vzroke za njih nastanek, približno število Slovencev, razvoj, utrditev, kulturno življenje (publikacije, šole, Domovi, prireditve, itd.), politična usmerjenost (v zvezi s sedanjo jugoslovansko vlado), stik z domovino, odnosi z vlado nove domovine itd. Poleg tega je omenil posamezne Slovence, ki so se izkazali v gospodarskem, kulturnem, znanstvenem ali političnem polju v novem okolju. Kratko je tudi orisal glavne značilnosti življenja slovenske mladine po drugih krajih sveta.

Po končanem govoru, ki je bil zanimiv in zelo dobro podan, so navzoči zaploskali Tinetu Debeljaku ml., posebno se mu je zahvalil Janez Jerebič, kulturni referent SFZ, ki je obenem mladino lepo povabil k naslednjemu sestanku.

P. P.

BERAZATEGUI

Občni zbor društva Slovenski dom Ivana Cankarja

V soboto 7. julija se je vršil redni občni zbor društva Slovenskega doma Ivana Cankar v Berazategui. Najprej je bila sv. maša za žive in umrle člane tega društva, ki jo je daroval naš slovenski dušni pastir g. Jože Guštin. Po maši se je pričel občni zbor, ki ga je vodil tajnik Korošec. Predsednik Jože Vidmar je podal poročilo o delovanju odbora. Poudaril je pomembno vlogo Doma; glede šole je dejal, da jo je treba vzdrževati, četudi število otrok ni veliko; saj je v okolju tega Doma razmeroma malo slovenskih družin. Ni važno, je dejal predsednik, ali je v šoli 50 ali 100 otrok, tudi za enega, če bi prišlo do tega, se je treba žrtvovati. Zahvalil se je vodstvu šole Ivana Cankarja, to je učiteljem, za ves trud, ko se posvečajo našim najmlajšim. Ivan Korošec je poročal o delu društva in o društvenem pravilniku. Blagajnik Vinko Pucko je podal blagajniško poročilo in dal na razpolago knjige, da je lahko vsak, kdor je hotel, videl svoje prispevke za Dom in splošno stanje blagajne. Nato je nadzorni odbor poslovanje pohvalil in izrekel odboru razrešnico. Po razgovoru so bile volitve.

Predlagani sta bili dve listi. Izvoljena je bila sledeča: predsednik Janko Šterbenc, podpredsednik Andrej Vidmar, tajnica Lučka Kržišnik, blagajnik Vinko

podjetij „ne moremo od svojih potnikov zahtevati, da bi se med dopustom stalno soočevali s porušenimi hoteli in šotorskim bivališči potresnih žrtev.“ Zelo sodobno potrošniška miselnost.

Jugoslovanske oblasti medtem razmišljajo, kako priti preteči gospodarski krizi v Črni gori v okom. Razne ocenjevalne komisije si še zmeraj niso edine glede višine povzročene škode. Dolejš jo jo ugotovili za pol milijarde dolarjev. Tudi jim še ni jasno, kako razdeliti razpoložljiva finančna sredstva, predvsem v obliki brezobrestnih posojil potresnim oškodovancem. Arhitekt Dragan Mandić je o tem v Budvi izjavil: „Dolejš niti ne razpolagamo z denarjem za podiranje hotelskih razvalin, na novo gradnje zaenkrat ni misliti.“

Nerešen je tudi problem nezaposlenega osebja. V hotelu Bellevue v Beci-či je npr. junija 350 nastavljenцев streglo sedemdesetim gostom. Vodja Montenegro Tourista Rade Mijović je mnenja, da bodo lahko zadovoljni, če bodo letos dosegli 10% lanskega inozemskih prenočnin. Glede bližnje bodočnosti pa ugotavlja: „Gospodarske recesije, ki bo zdaj zadela našo pokrajino kot že tako najrevnejšo v Jugoslaviji, se še bolj bojimo kot potresa samega.“

SLOVENCİ V ARGENTINI

Pucko, pomočnik Miha Omahna ml., kulturna referenta: Ivan Korošec in Betka Vitrih, gospodarja Miha Omahna st. in Dani Vitrih, zvezni referent Franc Vitrih st. mladinska referenta: Friderik Šterbenc in Nežka Pucko, športni referent Franci Vitrih ml. Nadzorni odbor: Lojze Poželnik in Jožica Škrbec.

Novoizvoljeni predsednik se je navzočim zahvalil za izkazano zaupanje, poudaril je, da bo Dom vodil za dobo dveh let, kolikor bo v njegovi moči, na kar je bil okrog 22. ure občni zbor zaključen.

L. K.

CARAPACHAY

Spominska proslava

Kakor po drugih Domovih, tako je bila tudi v našem Domu dne 1. julija proslava v počastitev pobitih junakov. Že med sv. mašo, katero je daroval pomočnik našega duhovnega vodje g. Janez Cukjati, je imel primere nagovor za to priložnost. Po maši se je začela proslava, katero je vodil kulturni referent Aleksander Pirc. Učenka zadnjega razreda V. Vodnikova, je lepo prebrala črtnico iz domobranskega življenja. Učenci šole so nato deklamirali več priložnostnih pesmi. Po tej točki je spregovoril Jože Markež, ki je v globokih in jasnih besedah utemeljil naš pravičen boj proti komunizmu med revolucijo v Sloveniji. Bila je to ideološka borba, ki po 30 letih še ni končana. Na isti način se pojavlja prav sedaj na raznih delih sveta. Naš boj moramo nadaljevati, dokler ne bosta v naši domovini in v svetu zavladala svoboda in resnična demokracija, je poudaril govornik.

Sledil je nastop mladih, ki so v sogovoru poudarjali vzvišen namen, ki so ga imeli domobranci, njih trpljenje in žrtve. Mladina je obljubila, da te žrtve nikakor ne bodo zamenjali.

Za zaključek so vsi navzoči zapeli „Oče, mati, bratje in sestre.“

I. Ž.

RAMOS MEJIA

Vsi sveti v Ramos Mejiji

V soboto 30. junija smo se prijatelji in člani Slomškovega doma zbrali, da smo počastili spomin naših mrtvih.

Spored je uvažala in napovedovala gđc. Vera Breznikar. Začela je: „Ne pozabite nas nikdar!“, tako prosijo naši nepozabni domobranci, četniki in legionarji, na kar imamo mi, slovenska protikomunistična emigracija, samo en odgovor: „Nikdar vas ne bomo pozabili! Bog nam pri tem pomagaj!“

Takoj nato smo stoji pozdravili prihod naše zastave in zapeli slovensko himno. Slomškova šola nam je nato pod vodstvom gđc. Anice Šemrov zapela tri pesmi: Hrepenenje, Ljubi očka in Bratje, Slovenci smo. Med pesmimi so učenci Mateja Hribar, Rozka Snoj in Tonček Rodé zelo občuteno recitali Mrtvim junakom, Prošnjo s Turjaka in Pozdravljen, mrtvi junak.

Še bolj pretresljivo občutje, polno grenkih spominov, je ustvaril Ramoski pevski zbor, ki je pod vodstvom Gabrijela Čamernika zapel dve pesmi: Sveti, sveti in Glejte, kako umira pravični.

„Slovenski narod mora živeti! Zvestoba mrtvim junakom nas obvezuje: Tebe in mene!“ tako je pribila gđc. Vera Breznikar in povabila Janeza Brulo, naj prične s svojim govorom.

Janez Brula je med drugim dejal: „Narod slovenski živi naj, živi, tako so peli naši nepozabni bataljoni. Zanj so se borili, zanj so šli v mučeništvo in smrt, le da bi on, narod, živel.“

Da, z našimi možmi in fanti, ki so pred štirinajdesetimi leti padli v boju za slovenstvo, smo povezani v eno celoto iz preteklosti. V sedanost in bodočnost. Borbe ni konec! Satansko delo organiziranega zločina ni prenehalo l. 1945 v škofjeloških hribih, v Teharjih in Kočevskem Rogu. Fizično nasilje je zamenjalo duhovno in moralno ubijanje naroda. Jasni dogodki o komunističnem zatiranju doma govore o veliki upravičenosti naše borbe proti komunizmu.

Komunisti kažejo danes na gospodarski napredek, na nove ceste, mogočne stavbe, živahno industrijo in aktivni trgovski razvoj. Vprašamo se: ali nista tudi fašizem in nacionalsocializem dvignila gospodarstvo, izgradila sijajne ceste, vzpostavila novi red, toda za kakšno ceno? Kaj pomagajo lepe ceste, če dan za dnem ustvarjajo komunisti iz ponosnih ljudi poslušne kimavce, ki sprejemajo vdanost vse oblike zatiranja in poniževanja. Vse starodavne pristne krščanske tradicije so komunisti izmislili in iz sloveske kulture napravili deklarativne. S satansko prebrisanošjo jim je uspelo paralizirati velik del včas zavednih in pokončnih slovenskih sinov. Za te ponosne ljudi je sedaj doma vse v redu: „Saj so meje in cerkve odprte in dobro se nam godi.“ Kaj pomagajo mogočne stolpnice in nove ceste, če so veliki večini naroda zlomili skoraj vso voljo do svobode.

Končaj je: Najlepše bomo naše mrtve počastili, če bomo ostali zvesti vsem idealom slovenske krščanske tradicije. Opustimo vse, kar naše skupno življenje ovira in hromi in posredujmo rast, napredek, življenje. Pokažimo, da smo postali zreli in dorasli za velike naloge.

Po govoru je gđc. Vera Breznikarjeva nadaljevala: Učenci Srednješolskega tečaja bomo v besedi in sliki pokazali, da tudi mi nismo pozabili na na-

še junake. Trpljenje slovenskih domobrancev je podoba živega križevga pota in stopinje naših mučnikov so vtisnjene, kakor so nekoč Kristusove priče o poti na Kalvarijo.

Nato so nam dijakji nudili prelep avdiovizualni program, ki so ga pripravili in vodile gđcne: Marica Snoj, Klavdija Malovrh in Vera Breznikar. Sodelovali so še: Eva Schiffrer, Veronika Malovrh, Karla Malovrh, Alenka Magister ter Milan Magister. Tinko in Lojze Lavrič in Marko Breznikar.

H koncu proslave smo se vsi navzoči uvrstili v sprevod h križu, kjer je naš dušni pastir g. Jože Škerbec molil molitve za rajne; nato pa smo vsi zapeli: „Oče, mati, bratje in sestre!“

K lepemu uspehu prireditve sta občutno pripomogla Stane Snoj z dekoracijo in Stane Škerlj z osvetljava.

M. Sch.

Šahovsko srečanje

Šahovska igra dobiva med nami vedno več prijateljev. Kdor pride v Slomškovo dom v petek zvečer, se bo začudil, koliko mlajših in starejših se posveča tej „kraljevski“ igri. Da je zanimanje med šahisti večje, je v teku turnir, ki služi izboru najboljših, pa tudi dvigu kvalitete pri vseh sodelujočih. Skupini naraščajnikov se posveča Mirko Vasle in jih poučuje v teoriji te lepe igre. Za izmero sil lepo služijo srečanja s šahisti iz drugih slovenskih Domov v Buenos Airesu. Nedavno je ekipa iz Slomškovega doma bila na obisku v Slovenski vasi v Lanusu, kjer so bili zelo lepo sprejeti, a sta domačina tudi odnesla zmago. V soboto 2. junija so sta se obe moštvi ponovno pomerili, tokrat v Slomškovem domu. Rezultat je bil naslednji: Slomškov dom 3 1/2 — Slovenska vas 2 1/2.

SAN MARTIN

18. julija je sanmartinska Liga žena-mati imela svoj redni mesečni sestanek. Ob prijetnem pogovoru je hitro minil večer. Za 15. avgust ob pol sedmih zvečer vabimo vse članice ter tudi ostale sanmartinske rojake na zelo zanimivo predavanje Rudolfa Smeruja: „O slovenskem narodnem značaju.“

Vsi prisrčno vabljeni!

JULJSKA KRAJINA

Zaključna prireditev slovenskega tečaja v Ukvalh

S koncem šole se je v Ukvalh v Kanaški dolini zaključil tudi tečaj slovenskega jezika, ki ga je spravil pred leti k življenju — po mnogih ovirah — ukovski župnik Mario Gorjup in ki ga vodi prof. Salvatore Venosi. Letos so tečaju priključili tudi tečaj glasbene šole. Četrtri letnik tečaja in glasbeni tečaj sta pripravila zaključno prireditev v župno cerkvi, kjer drugje zanju pač iz šovinističnih razlogov ni bilo prostora.

Praznovanje ob zaključku tečajeve je odprl župnik Gorjup, ki je domačinom in številnim gostom v pozdravnem nagovoru povedal namen in pomen zaključne prireditve. Na prireditvi je gostoval tudi tamburaški ansambel iz Hodiš na avstrijskem Koroškem, harmonikarji iz Glasbene šole iz Trsta in mešani mladinski zbor z Jesenice.

Tečaj slovenščine je v štirih letih obiskovalo v Ukvalh 42 otrok, v žabnicah pa 23.

PO ŠPORTNEM SVETU

KRANJSKI ALPINISTI so v začetku junija plezali v perujskih Andih. Povzpeli so se na Alpamayo (5947 m) in na Quitaray (6036 m). Povzpeli so se na ta vrhova po italijanski smeri, preko jungozahodne stene. To smer so preplezali Italijani leta 1975, kranjska odprava jo je prvič ponovila.

ZREZIRANI „KOŠARKARSKI“ rezultati v nogometu: 134: 1 in 88:0! Moštvo Ilindena 1903 iz Belgostina in Debarca iz Belčiča sta v ohridski ligi pred zadnjo tekmo imeli enako število točk. Za prvo mesto bi odločal količnik. In tako je Ilinden dobil svojo tekmo s 134:1 in se uvrstil na prvo mesto, ker je pač Debarca zmagal „samo“ z 88:0. O tem je poročal Tanjug in nato pristavil, da se Ilinden ne bo uvrstil v višjo ligo, ker bo Makedonska nogometna zveza izključila vsa štiri moštva in kaznovala igralce. Zveza preiskuje še rezultat 88:0, s katerim je štiška Makedonka premagala Plačkovico.

V BOLGARIJI je Centralni komite bolgarske komunistične partije sklenil predlagati razpustitev nogometne zveze in sodniške kolegija zveze. Razlog: Slabi rezultati v mednarodnih srečanjih povzročajo doma nezadovoljstvo, kar pa je še hujše — zmanjšujejo prestiž „socialistične“ Bolgarije v inozemstvu.

V KOLESARSKI DIRKI „Tour de France“ je po 22. etapi vodil Francoz Hinault s tremi minutami pred Belgijcem Zoetemelkom.

ŠAH

MLADI ARGENTINSKI ahist Marcelo Tempone, star 16 let, je na svetovnem šahovskem prvenstvu za mlajše mladince osvojil prvo mesto z 8½ točkami, drugo mesto je z enakim številom točk zasedel Nigel Short, tretje Čilencec Ivan Fernández Morović.

NA MOČNEM MEDNARODNEM šahovskem turnirju v Buenos Airesu je po sedmih kolih vodil Ljubomir Ljubovjević s 5½ točkami pred Angležem Milesom in Viktorjem Korčojem. Na tem turnirju igrajo še Liberzon (Izrael), Browne (ZDA), Najdorf, Quinteros, Rubinetti, Emma, Trois (Brazil), Bernat, Diez de Coral (Španija), Szmetan in Schweber.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Šahovsko prvenstvo 1979

Zedinjena Slovenija kot osrednja organizacija Slovencev v Argentini je lansko leto prvič organizirala prvenstvo v šahu. Prvenstva se je udeležilo osem šahistov iz slovenskih Domov v Velikem Buenos Airesu. Največ točk je zbral in s tem postal prvak za leto 1978 Jože Marolt iz Našega doma v San Justu. Na pobudo Zadruga SLOGA, ki letos praznuje svojo petindvajsetletnico, se bo Prvenstvo 1979 izvedlo v slovesnejši obliki. Sodelovalo bo večje število krajevnih najboljših šahistov in še nekaj priznanih močnih igralcev. Bogate nagrade bosta pripravila tako Zedinjena Slovenija kot Zadruga SLOGA, in bo ta dogodek tudi ena izmed praznov

Izbiri poklica

bo govorila gđc. KATI CUKJATI staršem srednješolskega tečaja rav. Marka Bajuka. Predavanje bo v soboto 4. avgusta ob 17.30 uri v mali dvorani Slovenske hiše. Začetek točno ob napovedani uri. Starši, ne zamudite aktualnega predavanja!

Odbor

Ne bo tako lahko...

NAMESTITI NA RAZSTAVNEM PROSTORU TISTEGA PODJETNIKA, KI BI SE HOTEL PRIJAVITI SELE TAKRAT, KO BODO RAZDELJENI ŽE VSI RAZPOLOŽLJIVI PROSTORI ZA

ZAKLJUČEK PRIJAV:
31. JULIJA 1979

OBVESTILA

SOBOTA, 28. julija:

V Slovenski hiši ob 16 predavanje dr. M. Komarja v priredbi SKAS-a.

NEDELJA, 29. julija:

V Slovenski vasi obletnica blagoslovitve Hladnikovega doma.

SREDA, 1. avgusta:

Sestanek Zveze slovenskih mater in žena ob 17 v Slovenski hiši. Predaval bo ured. T. Mizerit o gospodarskem, političnem in socialnem položaju v Argentini.

SOBOTA, 4. avgusta:

Redni pouk Slov. srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri.

Predavanje za starše dijakov Srednješolskega tečaja ob 17.30 v Slovenski hiši.

Slovenska vas. Misijonski srečolov po 16. uri v farni dvorani v pomoč slovenskim misijonarjem.

NEDELJA, 5. avgusta:

Mladinska sv. maša in zvezni sestanek SDO in SFZ s predavanjem g. Zorka Simčiča v Slovenski hiši ob 9.30.

Slovenska vas. Misijonski srečolov po 16. uri v farni dvorani v pomoč slovenskim misijonarjem.

Vseslovenski dan otroka na Pristavi.

njenega jubileja. Prvenstvo bo predvidoma v septembru in že danes opozarjamo vse ljubitelje šaha na ta pomemben dogodek.

Misli, kot bi jutri umrl, delaj, kot bi večno živel.

Stara modrost

NEDELJA, 12. avgusta:

V Našem domu v San Justu otroška igra „Praprotno seme“ v režiji Frida Beznika.

V San Martinu žegnanje ob 30-letnici začetka slovenske maše.

SREDA, 15. avgusta:

Sestanek Lige žena-mati v San Martinu ob 18.30. Predaval bo Rudolf Smeruš o „Slovenskem narodnem značaju“.

„Kar ste storili kateremu izmed teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili.“

Kristus

Vseslovenski Dan otroka

5. avgusta na Pristavi

11.30 Sv. maša

13.00 Kosilo

15.00 Otroški program „Veselo mestece“

ZEDINJENA SLOVENIJA
in
ŠOLSKI ODBOR ZS

V NEDELJO, 12. AVGUSTA BO

ŽEGNANJE V SAN MARTINU

v spomin na prvo sv. mašo za Slovence v San Martin pred 31 leti

Ob 11.30 bo daroval sv. mašo msgr. A. Orehar v kapeli zavoda Presv. Srca

Ob 13.00 bo skupno družinsko kosilo v prostorih Doma.

Nakaznice za kosilo so na razpolago pri odbornikih Doma in v Domu.

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL CASCANTE

Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires
Pritličje, pisarna 2
Tel. 35-8827

Prof. dr. JUAN JESUS BLASNIK

Specialist za ortopedijo
in travmatologijo

Marcelo T. de ... pritičje
Capital Federal
Tel. 393-3536

Ordinira v torek, četrtek in soboto
od 17. do 20. Zahtevati določitev
ure na privatni telefon 666-4366.

GOSPODINJSKI APARATI • ZVOČNE NAPRAVE •
LASTEN UVOZ • POHIŠTVO • DEKORACIJE

- Avda. Hipólito Yrigoyen 8854, LOMAS DE ZAMORA, T. E. 243-2291/3058
- Laprida 398, LOMAS DE ZAMORA, T. E. 243-6060
- Ruta 205, nasproti postaje EZEIZA, T. E. 295-1197
- Avda. 25 de Mayo 136, C. SPEGAZZINI

ČIGAVI STA JUDEJA IN SAMARIJA?

S svetopisemskim imenom Judeja in Samarija ima izraelska oblast in uprava navado imenovati dve pokrajini na ozemlju Palestine; prostor nazivajo svetovna obveščevalna sredstva z oznako „zapadni breg Jordana“ (reko, ki tvori vzhodno mejo palestinskega ozemlja in se izliva v Mrtvo morje). Tudi po teh pokrajinah je hodil naš Gospod, in sveto pismo jih pogostokrat omenja, posebno dobro je znana zgodba o usmiljenem Samarijancu, katere se spominjamo iz otroških let.

Danes sta ti dve pokrajini menda najbolj sporno ozemlje na vsem svetu. Rešitev vprašanja, komu naj pripada in kdo naj ima suvereno oblast nad njima je osredje in srčika 30-letnega spora med Izraelom in arabskimi državami, ki Izrael obkrožajo. Na splošno se jemlje kot dejstvo, da je po mednarodnem pravu lastnik in suveren nad tem ozemljem jordanski kralj Hussein. Toda stvarno stanje takega stališča ne potrjuje. Da bi to stvar razčistil in pojasnil, sem iskal po tisku podatkov in sem jih nedavno tudi našel. V nekem listu sem zasledil kar grafično osvetljen razvoj palestinskega vprašanja od trenutka, ko je l. 1920 Anglija

dobila po prvi vojni od Lige narodov v Ženevi mandat za administracijo Palestine pa do današnjega položaja, ko se skuša po mirovni pogodbi med Egiptom in Izraelom najti nek način mirnega sožitja ljudstev na tem prostoru.

Problematika, kdo je mednarodno pravni lastnik Judeje in Samarije, ni samo zelo pomembna za razumevanje sedanjih prizadevanj za pomiritev, ampak tudi izredno zanimiva. Z zgodovinskim orisom jo bomo postavili v luč, jo bo osvetlila od vseh strani in pokazala, da nesporni lastnik ozemlja ni nihče! Le pogledimo.

Od 1920 dalje je izvrševala oblast nad Palestino Anglija, a jo je samo upravljala, ni pa bila njena suverena lastnica. L. 1947 je Posebna komisija za ureditev palestinske zadeve pri Združenih narodih sklenila in priporočila, naj se celotno ozemlje razdeli v dve državi, katerih ena je judovska, ena arabska. Izdelala je tudi zemljevid z vrstnimi mejami. Judejo in Samarijo z delom severno ležečega ozemlja je, kakor tudi precej dolg pas ozemlja, ki mu pravijo Gaza, prisodila Arabcem, ostalo ozemlja Izraelcem. Jeruzalem sredi a-

rabskega prostora naj bi bilo mednarodno upravljano mesto.

Opirajoč se na sklep Združenih narodov je Anglija 14. maja 1948 prenehala z upravo Palestine. Izraelci so takoj proglasili svojo državo, naslednji dan pa so jih napadli Arabci z Egiptom na čelu in vnela se je prva vojna na Srednjem vzhodu, ki se je končala s premirjem (ne mirom!) 7. januarja 1949. Izraelci so si prilastili nekaj ozemlja na severu svoje države, ne pa Judeje in Samarije, ki jo je zasedel in osvojil Jordan. Na ta način je država Jordan z vojaško silo zasedla in si prilastila ozemlje na zapadnem bregu reke Jordan. To čestitvo je iznesel ameriški senator Packwood (Oregon), češ da je namesto ustanovitve palestinske arabske države Jordan ozemlje enostavno anektirala. „Nobena država, razen Anglije in Pakistana“ je dejal senator, „ni nikdar priznala suverenosti Jordanu nad zapadnim bregom. Nobena arabska država ni nikoli prisodila Jordanu pravice do zapadnega brega.“ Če je senatorjev argument točen, v kar ne dvomimo, Jordan nima suverene pravice po mednarodnem pravu nad zapadnim bregom.

Posest ozemlja, kakor ga je določilo premirje med Izraelom in arabskimi napadalci dne 7. januarja 1949 je osta-

la nespremenjena celih 18 let. Premirje je tudi prisodilo Izraelu upravo nad delom ozemlja zapadno od Jeruzalema, ki omogoča Judom dostop do dela mesta samega, ki jim je bil prisojen. S tem je bil Jeruzalem razdeljen v arabsko in judovsko polovico. Tako ureditev je preobrnila šestdnevna vojna od 5. do 10. junija 1967 med Izraelom, Egiptom, Jordanom in Sirijo. Ugotovivši bojne priprave svojih sovražnikov, je Izrael nenadoma z bliskovito naglico napadel vse tri omenjene države ter z razbitjem iz zraka uničil egiptovske letalske sile na njihovih bazah v Egiptu. Istočasno so izraelske bojne sile vdrle na sovražno ozemlje in v nekaj dneh zasedle celotni Sinajski polotok vse do sueškega prekopa, celotno ozemlje Judeje in Samarije z Jeruzalemom vred in sirjsko višino Golan.

Po zgodovinskih podatkih sodeč je bil ta izraelski napad prava agresija, ki je prelomila pred 18 leti sklenjeno premirje in zasedla tuje ozemlje. Judje taki označbi sicer oporekajo, a to dejanske resnice ne spremenijo. Od tega napada so se sovražnosti razvnele na novo in se stopnjevale, dokler ni Egipt napadel v oktobru 1973 izraelskih sil ob sueškem prekopu na bitko izgrubil. (Posledica: zapor arabskega petroleja.) Kako so se potem stvari razvijale, je še

ESLOVENIA LIBRE

Editor y director: Miloš Stare
Redacción y Administración:

Ramón L. Falcón 4158
1407 Buenos Aires
Argentina
T. E. 69-9503

Uredniški odbor:

Miloš Stare, dr. Tine Debeljak,
Slavimir Batagelj in Tone Mizerit

Correo
Argentino
Central (B)

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual N° 1.419.886

Naročnina Svob. Slovenije za l. 1979: za Argentino: \$ 25.000.—, pri pošiljanju po pošti \$ 28.000.—; ZDA in Kanada pri pošiljanju z avionsko pošto 30 USA dol.; obmejne države Argentine 25 USA dol.; Avstralija 35 USA dol.; Evropa 32 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 24 USA dol.

Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, 1101, Buenos Aires, T. E. 33-7213.

KREDITNA ZADRUGA

"SLOGA" z o. z.

BME. MITRE 97

RAMOS MEJIA

T. E. 658-6574

Zahvala

DR. VALENTIN MERŠOL, M. D., MPH, 1031 East 62nd Street, Cleveland, Ohio, 44103, USA, je za svojo 85-letnico, ki jo je praznoval 22. februarja, prejel mnogo voščil svojih prijateljev, znancev in pacientov. Vsem bi se dr. Meršol rad osebno zahvalil za voščila. Ker mu to pač ni mogoče, se zahvaljuje po slovenskem tisku vsem, ki so mu pisali, pa tudi vsem tistim, ki so nanj mislili in se ga spomnili v molitvi.

Vsem prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da je 7. julija v Ljubljani odšla v večnost v 88. letu starosti naša draga mama, babica in prababica, gospa

Leopoldina Ahačič roj. Lessiak

Pokopali so jo v sredo, 11. julija. Drago pokojnico priporočamo v molitev. Naj ji dobri Bog poplača vso ljubezen, s katero se je razdajala v življenju.

Zalujoči:

Majda por. Komar, Špela por. Milič, hčerki; inž. Janez, sin, z družinami.

Ljubljana, Tržič, Buenos Aires